

Správa o výsledku kontroly správnosti zostavenia a súladu záverečných účtov a účtovnej závierky subjektov územnej samosprávy v obci Lipovec

I. Úvod

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť správnosť zostavenia finančných výkazov v rámci účtovnej závierky, súlad finančných výkazov predkladaných daňovému úradu s finančnými výkazmi predkladanými v rámci schvaľovania záverečného účtu, tvorba a použitie peňažných fondov, preverenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania, stav a vývoj dlhu.

Predmetom kontrolnej akcie bola charakteristika a postavenie obce a organizácií v jej zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti, rozpočet obce a jeho plnenie, zostavenie účtovnej závierky, záverečný účet obce a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.02.2009 do 15.04.2009 v kontrolovanom subjekte Obec Lipovec (IČO: 00316776), Hrabiny 290, 038 61 Lipovec. Kontrolovaným obdobím bol rok 2007 a 2008.

II. Výsledky kontroly

1. Všeobecná časť

1.1 Charakteristika a postavenie obce

Obec Lipovec (ďalej aj „obec“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a o potreby jej obyvateľov.

Základnou právnou normou obce je „Štatút obce Lipovec“ (ďalej len „štatút“), ktorý upravoval postavenie, právomoci a vecnú pôsobnosť obce, práva a povinnosti jej obyvateľov, vzťah obce k orgánom štátnej správy a samosprávy a subjektom pôsobiacim v obci, vymedzoval základné zásady hospodárenia s majetkom obce, financovania a nakladania s majetkom obce.

Ustanovenie § 12 štatútu umožňovalo obci v prípade neschválenia rozpočtu obce do 31. decembra bežného roka hospodáriť počas rozpočtového provizória podľa predloženého návrhu rozpočtu obce, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), podľa ktorého: „*Ak rozpočet obce ... neschváli obecné zastupiteľstvo ... do 31. decembra bežného roka, hospodári obec ... podľa*

rozpočtu obce ... predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky ... nesmú v každom mesiaci ... prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce ... predchádzajúceho rozpočtového roka“.

1.2 Charakteristika organizácií v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti obce, spoločností a iných právnických osôb s majetkovou účasťou obce

Obec bola zriaďovateľom dvoch zariadení bez právnej subjektivity. Zriaďovacie listiny týchto školských zariadení v úplnom znení vrátane dodatkov neobsahovali určenie výchovného jazyka, formy hospodárenia, označenie štatutárneho orgánu a dátum a číslo rozhodnutia ministerstva o zaradení do siete škôl, čím zriaďovacie listiny **neboli v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. d), e), h) a k) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve“), podľa ktorého: „Zriaďovacia listina školy, školského zariadenia, strediska praktického vyučovania alebo pracoviska praktického vyučovania obsahuje ... d) výchovný jazyk alebo vyučovací jazyk, e) formu hospodárenia, ... h) označenie štatutárneho orgánu, ... k) dátum a číslo rozhodnutia ministerstva o zaradení do siete“.

Zmeny údajov v zriaďovacích listinách neboli vykonané formou dodatkov, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 22 ods. 3 zákona o štátnej správe v školstve**, podľa ktorého: „Zmeny údajov v zriaďovacej listine sa vykonávajú dodatkom k zriaďovacej listine.“

Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Lipovec neupravovali podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. b) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí** v znení neskorších predpisov, podľa ktorého: „Zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravujú najmä ... b) podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila ...“.

2. Rozpočet obce a jeho plnenie

2.1 Zostavenie, schválenie a vykonané zmeny rozpočtu obce

V roku 2007 hospodárila obec podľa rozpočtu schváleného dňa 15.12.2006 uznesením obecného zastupiteľstva. V roku 2008 hospodárila podľa rozpočtu schváleného dňa 08.12.2007 uznesením obecného zastupiteľstva.

Obec nesledovala v priebehu oboch rozpočtových rokov vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a nevykonala potrebné zmeny v rozpočte s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „Obec ... sledujú v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávajú zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka ...“.

Kontrolovaný subjekt nevykonával všetky zmeny rozpočtu formou rozpočtových opatrení a nevedol operatívnu evidenciu o všetkých vykonaných rozpočtových opatreniach, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „Príslušný orgán obce ... vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami ...“, a **ustanovením § 14 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „Obec ... vedú operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka.“

Obec upravila bez predchádzajúceho súhlasu obecného zastupiteľstva v roku 2008 rozpočet výdavkových finančných operácií na sumu 60 tis. Sk (1 992,- Eur) v časti schváleného i upraveného rozpočtu, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom**

zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), podľa ktorého: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené ... b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny ...*“.

2.2 Rozpis rozpočtu a rozpočtové hospodárenie

V roku 2007 a 2008 obec vykazovala vysoké prekročenie čerpania niektorých druhov výdavkov, resp. plnenia niektorých druhov príjmov vo vzťahu k upravenému rozpočtu.

Obecné zastupiteľstvo si v priebehu týchto rozpočtových rokov neplnilo jednu zo základných úloh, t.j. nekontrolovalo čerpanie rozpočtu obce a v prípade potreby neschvaľovalo jeho zmeny, **čím nebolo dodržané ustanovenie § 11 ods. 4 písm. b) zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené ... b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie ...*“.

2.3 Čerpanie výdavkov a plnenie príjmov rozpočtu

V oblasti kapitálových výdavkov zrealizovala obec v roku 2007 investície bez vykonania rozpočtového opatrenia, keď schválený ani upravený rozpočet s týmito investíciami nepočítal, ďalej došlo k čerpaniu rozpočtu na strane výdavkových finančných operácií, pričom tieto prostriedky neboli v rozpočte schválené ani upravené formou rozpočtového opatrenia.

V roku 2007 obec dosiahla plnenie bežných príjmov oproti upravenému rozpočtu na 118 % a kapitálových príjmov na 310 %, zrealizovala výdavkovú finančnú operáciu, ktorá nebola zahrnutá v rozpočte a čerpala výdavky na strane kapitálového rozpočtu, ktoré neboli v rozpočte obce schválené ani upravené.

Obec v roku 2008 dosiahla čerpanie kapitálových výdavkov oproti upravenému rozpočtu na 568 %, plnenie bežných príjmov oproti upravenému rozpočtu na 599 % a kapitálových príjmov na 1 782 %, zrealizovala výdavkové finančné operácie, ktoré neboli zahrnuté v rozpočte.

Obec v prípade úhrady finančného prenájmu v roku 2007 vo výške 106 tis. Sk a v roku 2008 vo výške 9 tis. Sk použila finančné prostriedky nad rámec upraveného rozpočtu, keď tieto prostriedky neboli použité na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené, **čím nekonala v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „*Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce alebo rozpočte vyššieho územného celku schválené.*“

Vývoj v oblasti príjmov a výdavkov nebol premietnutý do rozpočtových opatrení, ktorými sú povolené prekročenie výdavkov a presuny rozpočtovaných prostriedkov, kedy dosiahnutie vyšších príjmov umožňovalo adekvátne prekročenie výdavkov, resp. nižšie čerpanie výdavkov umožňovalo presuny rozpočtovaných prostriedkov v rámci výdavkov.

V jednotlivých prípadoch prekročenia plnenia príjmov, resp. čerpania výdavkov rozpočtu obec **porušila ustanovenie § 12 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „*Obce ... hospodária s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu ...*“.

2.4 Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania, stav a vývoj dlhu obce

Obec nevidovala v kontrolovanom období rokov 2007 a 2008 záväzky vyplývajúce zo splácania istín návratných zdrojov financovania a ručiteľské záväzky.

3. Účtovná závierka

3.1 Zostavenie a náležitosti účtovnej závierky

Kontrolou bolo zistené, že riadna účtovná závierka obce zostavená k 31.12.2007 neobsahovala podpisový záznam štatutárneho orgánu účtovnej jednotky, čím účtovná závierka obce **nebola v súlade s ustanovením § 17 ods. 2 písm. f) zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), podľa ktorého: *„Účtovná závierka obsahuje tieto všeobecné náležitosti: ... f) podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo podpisový záznam fyzickej osoby, ...“*

V obsahu poznámok vypracovaných k účtovnej závierke za rok 2007 absentovali údaje o dátume založenia účtovnej jednotky, ktorá účtovnú závierku zostavila, o počte riadiacich zamestnancov a o cene obstarania a nákladoch súvisiacich s obstaraním jednotlivých druhov majetku, čo **nebolo v súlade s prílohou č. 3 k Opatreniu MF SR z 25. februára 2003 č.1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahom vymedzení položiek účtovnej závierky, termín a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie** v znení neskorších predpisov, podľa ktorej poznámky museli obsahovať: *„Názov a sídlo účtovnej jednotky zostavujúcej účtovnú závierku, dátum založenia alebo zriadenia Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia, z toho riadiacich zamestnancov alebo počet zamestnancov na konci účtovného obdobia, z toho riadiacich zamestnancov Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach Pri obstarávacej cene majetku a pri ocenení vlastnými nákladmi ... sa uvádza cena obstarania a náklady súvisiace s obstaraním.“*

Inventarizácia

Kontrolovaný subjekt vykonal riadnu inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov na základe Príkazu k prevedeniu riadnej inventarizácie majetku k 31.12.2007. Zákon o účtovníctve taxatívne vymedzuje povinnosti pri vykonaní inventarizácie v rozsahu inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov, čím Príkaz k prevedeniu riadnej inventarizácie majetku k 31.12.2007 **nebol v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: *„Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.“*

Kontrolou inventúrnych súpisov k 31.12.2007 bolo ďalej zistené, že inventúrne súpisy k účtom 023 a 069 neobsahovali údaj o dni začatia a skončenia inventúry, meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, čím obec **nepostupovala podľa ustanovenia § 30 ods. 2 písm. b), e) a i) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: *„Inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva (§ 8 ods. 4). Inventúrny súpis musí obsahovať tieto údaje: ... b) deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, a deň skončenia inventúry, ... e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, ... i) meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov ...“.*

Inventúrny súpis k účtu 023 – Dopravné prostriedky bol vyhotovený ku dňu 16.05.2008,

čím výkon fyzickej inventúry k 31.12.2007 bol spochybniteľný. Fyzická inventúra hmotného majetku účtu 023 nebola vykonaná v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia ani v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Fyzickú inventúru hmotného majetku okrem zásob, ktorú nemožno vykonať ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, možno vykonávať v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, prípadne v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia.“

Tým, že inventúrny súpis účtu 023 nedokazoval skutočnosť ku dňu vykonania inventúry, bol nepreukázateľný, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve**. Podľa uvedeného **bolo nepreukázateľné aj účtovníctvo kontrolovaného subjektu v zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§ 32) a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu.“

Z vykonanej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2007 vypracovala hlavná inventarizačná komisia Správu. Predmetom tejto správy nebolo porovnanie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov so stavom účtovným, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 písm. b) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Stav majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych súpisoch sa porovnáva so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania sa uvedú v inventarizačnom zápise. Inventarizačný zápis ... musí obsahovať ... b) výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom ...“

3.2 Povinnosti vyplývajúce z prechodu na novú metodiku účtovania

Obec v roku 2008 neúčtovala spôsob tvorby a používania rezerv podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky, čím **nepostupovala podľa ustanovenia § 14 ods. 2 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky** (ďalej len „Postupy účtovania“), podľa ktorého: „Spôsob tvorby a používania rezerv sa účtuje podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky, pričom rezerva sa použije len na účel, na ktorý bola vytvorená.“

Kontrolou tvorby opravných položiek bolo zistené, že obec v roku 2008 neupravila ocenenie hodnoty majetku opravnými položkami, keď napríklad u sporných pohľadávok existoval opodstatnený predpoklad zníženia ich hodnoty, nakoľko nastala skutočnosť, ktorá bola dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku, teda bolo dôvodné predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí.

Neupravením ocenenia hodnoty pohľadávok opravnými položkami **nepostupovala obec podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovná jednotka povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku...“, **ustanovenia § 26 ods. 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Ocenenie majetku sa upraví opravnými položkami, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Opravné položky sa zrušia alebo sa zmení ich výška, ak nastane zmena

predpokladu zníženia hodnoty.“**a ustanovenia § 15 ods. 6 Postupov účtovania**, podľa ktorého: „Opravné položky k pohľadávkam sa tvoria najmä k pohľadávkam, pri ktorých je opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k sporným pohľadávkam voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie.“, čím **nedodržala ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Podrobnosti o rámcových účtovných osnovách (§13) pre jednotlivé skupiny účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, dni uskutočnenia účtovného prípadu, postupoch účtovania, usporiadaní a označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky ... o zásadách pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek, ... zásadách pre tvorbu a použitie rezerv ... ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky ... opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo ... a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať.“.

Súčasne **nebolo dodržané ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, ...“.

3.3 Zabezpečenie auditu riadnej účtovnej závierky a výsledkov hospodárenia obce

K účtovnej závierke obce za rok 2007 bol vykonaný audit a podľa výroku audítora účtovná závierka obce verne zobrazovala majetok, záväzky a finančnú situáciu obce k 31.12.2007. Predmetom auditu bolo aj hospodárenie podľa rozpočtu, hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami, stav a vývoj dlhu a dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania.

Kontrolou bolo zistené, že výročná správa neobsahovala niektoré zákonné náležitosti, najmä uvedenie dôležitých finančných ukazovateľov obce s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 písm. a) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Výročná správa obsahuje ... najmä informácie o: a) vývoji účtovnej jednotky, ... a obsahuje dôležité finančné a nefinančné ukazovatele ... s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke.“

Súlad výročnej správy s účtovnou závierkou zostavenou za obdobie roka 2007 nebol overený audítorom v lehote do 31.12.2008, čím obec **nepostupovala podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom podľa § 19, je povinná vyhotovovať výročnú správu, ktorej súlad s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie musí byť overený audítorom ...“**a ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Výročná správa účtovnej jednotky podľa odseku 1 musí poskytovať verný a pravdivý obraz a súlad výročnej správy s účtovnou závierkou účtovnej jednotky musí byť overený audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia.“

4. Záverečný účet obce

4.1 Zostavenie a schválenie záverečného účtu obce

Záverečný účet obce za rok 2007 bol prerokovaný obecným zastupiteľstvom a schválený bez výhrad.

Kontrolná skupina zistila, že záverečný účet obce za rok 2007 neobsahoval prehľad o stave a vývoji dlhu, prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov a údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 16 ods. 5 písm. c), e) a f) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „Záverečný účet obce a záverečný účet vyššieho územného celku obsahuje najmä ... c) prehľad o stave a vývoji dlhu, ... e) prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov, f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.“

4.2 Vysporiadanie prebytku, resp. schodku rozpočtu obce

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt pri kvantifikácii výsledku rozpočtového hospodárenia za rok 2007 nevytlúčil z prebytku rozpočtu za príslušný rozpočtový rok výdavkové finančné operácie v sume 106 tis. Sk, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „*Súčasťou rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku sú aj finančné operácie ... Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce ...*“.

4.3 Tvorba a použitie peňažných fondov

Z dôvodu, že výsledok hospodárenia za rok 2007 bol kontrolovaným subjektom vyčíslený ako prebytok v nesprávnej sume 930 tis. Sk, t.j. nižšej o 106 tis. Sk, z ktorej bola uskutočnená 10 % tvorba rezervného fondu, nebol rezervný fond tvorený vo výške najmenej 10 % zo skutočného prebytku hospodárenia obce, **čím nebolo dodržané ustanovenie § 15 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „*Obec ... vytvárajú rezervný fond vo výške určenej ich zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku rozpočtu zisteného podľa § 16 ods. 6.*“

4.4 Súlad výsledku hospodárenia vo vzťahu k účtovným a finančným výkazom

Kontrolnou skupinou nebol zistený nesúlad údajov vykázaných kontrolovaným subjektom v rámci záverečného účtu obce za rok 2007 na strane jednej s údajmi vykázanými v účtovných výkazoch v rámci účtovnej závierky za rok 2007, overenej audítorom a údajmi vykázanými vo výkazoch predložených príslušnému daňovému úradu v zmysle Pokynu MF SR č. MF/28409/2005-312 zo 7. decembra 2005, ktorým sa ustanovuje rozsah, spôsob a termíny predkladania údajov na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy na strane druhej.

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

5.1 Charakteristika a zhodnotenie spoľahlivosti a účinnosti vnútorného kontrolného systému

Kontrolou bolo zistené, že Pokyn k zabezpečeniu jednotného postupu pri realizácii zákona č. 502/2001 Z. z. zo dňa 02.01.2006 (ďalej len „Pokyn“), upravujúci v obci vykonávanie finančnej kontroly neobsahoval podpisový vzor vedúcej školskej jedálne, preto nebola zabezpečená preukázateľnosť vykonania predbežnej finančnej kontroly osobou určenou na výkon predbežnej finančnej kontroly vo funkcii vedúcej školskej jedálne. Tým kontrolovaný subjekt **nepostupoval podľa ustanovenia článku 3 ods. 5 Pokynu**, podľa ktorého: „*Osoby určené na vykonávanie predbežnej finančnej kontroly podľa podpisových vzorov tvoriacich prílohu č. 1 k tomuto pokynu sú: ... zamestnanec (kyňa) obce vo funkcii vedúcej školskej jedálne pri Materskej škole ...*“, **v nadväznosti na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona „Vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú osoby ... podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou.“ č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), podľa ktorého:

Hlavný kontrolór obce vypracoval záznamy z následnej finančnej kontroly bez uvedenia miesta a času vykonania následnej finančnej kontroly, dátumu oboznámenia kontrolovaného subjektu so záznamom a bez písomného potvrdenia o prevzatí záznamu kontrolovaným subjektom, čo **nebolo**

v súlade s ustanovením § 17 písm. l), k) a l) zákona o finančnej kontrole, podľa ktorého: „Správa obsahuje ... f) miesto a čas vykonania následnej finančnej kontroly ... , k) dátum oboznámenia kontrolovaného subjektu so správou a stanovenie lehoty na podanie námietok ku kontrolným zisteniam, l) písomné potvrdenie o prevzatí správy kontrolovaným subjektom.“, v **nadväznosti na ustanovenie § 21 ods. 2 zákona o finančnej kontrole**, podľa ktorého: „Na náležitosti záznamu sa primerane vzťahuje § 17.“ Zároveň hlavný kontrolór obce **porušil ustanovenie § 18e zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého: „Hlavný kontrolór pri výkone kontrolnej činnosti postupuje podľa pravidiel, ktoré ustanovuje osobitný zákon,“ nakoľko pri výkone kontrolnej činnosti nepostupoval podľa zákona o finančnej kontrole.

V niektorých prípadoch boli záznamy vyhotovené len s uvedením predmetu kontroly a kontrolovaných dokladov, t. j. bez uvedenia, či pri kontrole boli alebo neboli zistené nedostatky, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 21 ods. 1 zákona o finančnej kontrole**, podľa ktorého: „Záznam sa vypracúva, ak kontrolný orgán nezistí nedostatky“.

Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 18f ods. 1 písm. e) vymedzoval povinnosť hlavného kontrolóra obce predkladať obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku.

Nad rámec tohto ustanovenia vymedzila obec v štatúte hlavnému kontrolórovi povinnosť predkladať správy o výsledkoch kontrolnej činnosti minimálne raz za štvrt'rok, čo bolo v súlade s ustanovením § 18e zákona o obecnom zriadení, kedy obec mohla podrobnosti o pravidlách kontrolnej činnosti upraviť uznesením.

Kontrolou bolo zistené, že v kontrolovanom období hlavný kontrolór obce nevypracovával správy o výsledkoch kontrolnej činnosti jedenkrát za štvrt'rok a teda nepostupoval pri výkone kontrolnej činnosti podľa uznesenia obce, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 18 ods. 7 štatútu**, podľa ktorého: „Hlavný kontrolór je za svoju činnosť zodpovedný obecnému zastupiteľstvu, ktorému je povinný minimálne jedenkrát štvrt'ročne podávať správu o vykonanej činnosti za uplynulé obdobie,“ a **ustanovením § 18e zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého: „ ... Ďalšie podrobnosti o pravidlách kontrolnej činnosti môže ustanoviť obec uznesením.“

III. Záver

Kontrolou správnosti zostavenia a súladu záverečných účtov a účtovnej závierky v kontrolovanom období rokov 2007 a 2008 boli zistené nedostatky poukazujúce na nesúlad

v oblasti zriaďovateľských listín školských zariadení:

- absentujúce zákonné náležitosti zriaďovacích listín školských zariadení,

v oblasti rozpočtových pravidiel:

- nezabezpečenie vyrovnanosti bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka,
- nevykonávanie zmien rozpočtu prostredníctvom rozpočtových opatrení,
- nevedenie operatívnej evidencie o vykonaných rozpočtových opatreniach,
- použitie rozpočtových prostriedkov nad rámec upraveného rozpočtu,
- nekontrolovanie čerpania výdavkov, resp. plnenia príjmov rozpočtu obecným zastupiteľstvom,

v oblasti účtovníctva a zostavenia záverečného účtu:

- neúplnosť obsahu účtovnej závierky a jej súčastí,

- neúplnosť a nepreukazateľnosť inventurných súpisov,
- neúplnosť obsahu inventarizačného zápisu,
- neupravenie ocenenia hodnoty majetku opravnými položkami,
- nezabezpečenie auditu súladu výročnej správy s účtovnou závierkou,
- započítanie finančných operácií do príjmov a výdavkov rozpočtu obce,
- tvorba rezervného fondu v nesprávnej výške,

v oblasti vnútorného kontrolného systému:

- neúplnosť vnútornej smernice pre vykonávanie finančnej kontroly,
- neúplnosť materiálov z vykonaných kontrol,
- nepostupovanie hlavného kontrolóra podľa uznesenia obce.

Na základe výsledkov kontroly obec prijala opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií sledovať a kontrolovať.